

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem

Amikor egy hallgató támogatásra szorul

**Kurátori beszélgetési útmutató /
megszólítási forgatókönyv**

A kurátori feladatok gyakorlati kiegészítése
a hallgatók tanulmányi előrehaladásának és bennmaradásának
támogatásához

Beregszász, 2026

Tartalom

1. Miért készült ez az anyag?	3
2. A kurátori szerep a gyakorlatban – és ami nem tartozik hozzá	4
2.1. Mit jelent a kurátori szerep a mindennapokban?	4
2.2. Ami nem a kurátor feladata	4
2.3. A kurátor mint kapcsolódási pont	4
3. Mikor érdemes odafigyelni? – Tipikus hallgatói jelzések	5
3.1. Tanulmányi jelzések	5
3.2. Kommunikációs és viselkedésbeli jelzések	5
3.3. Élethelyzeti és szociális jelzések	5
3.4. A jelzések értelmezésének alapelvei.....	5
4. Hogyan szólítsuk meg a hallgatót? – Beszélgetési itiner / útmutató / vezérfonal.....	6
4.1. A megszólítás alapelvei.....	6
4.2. A beszélgetés kezdeményezése – lehetséges nyitómondatok	6
4.3. A beszélgetés során – mire érdemes figyelni?	6
4.4. Továbbirányítás – a támogatási utak megnyitása.....	7
4.5. A kurátori szerep határai	7
5. Gyakori hallgatói nehézségek – mikor, mire érdemes figyelni?	7
5.1. Tanulmányi jellegű nehézségek	7
5.2. Anyagi és élethelyzeti bizonytalanság	8
5.3. Mentális terhelés és pszichés nehézségek	8
5.4. Közösségi elszigetelődés és kapcsolati nehézségek.....	8
5.5. Mikor érdemes továbblépni?	8
5.6. A kurátor szerepe ebben a folyamatban	9
6. Amit a kurátornak nem kell – és nem is szabad – csinálnia <i>(szerephatárok és biztonságos működés)</i>	9
6.1. A kurátor nem szakember-helyettes	9
6.2. Nem kell minden kérdésre választ adni	9
6.3. Mikor különösen fontos a továbbirányítás?	10
6.4. A kurátor saját védelme is fontos	10
6.5. Mit jelent a jól működő kurátori jelenlét?	10
Záró gondolatok – a kurátori jelenlét értéke	10

1. Miért készült ez az anyag?

Ez a kiadvány azért készült, hogy gyakorlati segítséget nyújtson a Rákóczi Egyetem kurátorai számára a mindennapi kapcsolattartás és támogatói munka során. Célja, hogy könnyen használható, átlátható iránymutatást adjon azokhoz a helyzetekhez, amikor egy hallgató tanulmányi elakadással, életvezetési nehézségekkel vagy fokozott terheléssel küzd, és támogatásra lehet szüksége.

A Rákóczi Egyetem működését olyan minőségirányítási rendszer határozza meg, amelynek célja a hallgatók számára átlátható, kiszámítható és támogató intézményi környezet biztosítása. Ennek részeként az Egyetemen jelenleg is több tájékoztató anyag és információs csatorna működik, amelyek a hallgatók eligazodását segítik a tanulmányi ügyintézés, a szolgáltatások és az egyetemi élet különböző területein. Ide tartoznak többek között az elsőéves hallgatók számára készült tájékoztató füzetek, valamint a „*Hol kaphatok segítséget, ha...*” című kiadvány, az ahhoz kapcsolódó plakátok és rövid videós tájékoztató anyagok.

Ezek az anyagok elsősorban a hallgatók számára nyújtanak gyors és közérthető eligazítást arról, hogy különböző kérdések és nehézségek esetén mely egyetemi egységekhez, szolgáltatásokhoz vagy személyekhez fordulhatnak. A tapasztalatok ugyanakkor azt mutatják, hogy a hallgatók sok esetben nem közvetlenül intézményi egységeket keresnek meg, hanem személyes kapcsolataikon keresztül jutnak el a segítségig. Ebben a folyamatban a kurátorok szerepe kiemelt jelentőségű.

A Rákóczi Egyetemen a kurátori tevékenység fontos megtartó és orientáló funkciót tölt be. A hallgatók számára a kurátor gyakran az első olyan egyetemi szereplő, akihez kérdéseikkel, bizonytalanságaikkal vagy nehézségeikkel fordulnak. Ez különösen igaz olyan időszakokban, amikor a tanulmányi követelmények, az élethelyzeti kihívások és a személyes terhek egyszerre jelennek meg.

Ez a kiadvány nem határoz meg új feladatokat, és nem változtatja meg a kurátorok intézményben betöltött szerepét. Nem ellenőrzési vagy értékelési eszköz, hanem támogató segédanyag, amely a már meglévő kurátori feladatok ellátását kívánja megkönnyíteni. A kurátorok jogait, feladatait és tevékenységi kereteit a Rákóczi Egyetem Minőségirányítási Kézikönyvének 12. számú szabályzata – „*Szabályzat a hallgatói csoportok kurátorainak tevékenységéről*” – rögzíti (Minőségirányítási Kézikönyv, 362–365. oldal - <https://kme.org.ua/uk/mik/#dod-2-i-12-pol-dialnisty-kuratoriv>). Ez a szabályzat határozza meg a hallgatói csoportokkal való kapcsolattartás, a tájékoztatás és a támogató jelenlét intézményi alapelveit.

A jelen kiadvány e szabályzat gyakorlati kiegészítéseként szolgál. Segíti a kurátorokat abban, hogy:

- felismerjék azokat a helyzeteket, amikor egy hallgató fokozott figyelmet vagy támogatást igényelhet,
- biztonságos, érzékeny és nem stigmatizáló módon kezdeményezzenek beszélgetést,
- eligazodjanak abban, hogy adott probléma esetén mely egyetemi egységekhez, szolgáltatásokhoz vagy közösségi támogatási formákhoz érdemes a hallgatót továbbirányítani,
- tudatosan kapcsolják össze saját kurátori munkájukat a „*Hol kaphatok segítséget, ha...*” kiadványban és az intézményi kommunikációban bemutatott támogatási lehetőségekkel.

A kiadvány célja, hogy a kurátorok munkáját biztonságosabbá, kiszámíthatóbbá és tudatosabbá tegye, miközben megőrzi a személyes kapcsolat és a bizalom elsődlegességét. A hangsúly nem a

problémák „megoldásán”, hanem a hallgatók támogatásán, orientálásán és az intézményi segítséghez vezető utak megnyitásán van.

2. A kurátori szerep a gyakorlatban – és ami nem tartozik hozzá

A Rákóczi Egyetemen a kurátor elsődleges feladata a hallgatói csoportokkal való folyamatos kapcsolattartás, az információk közvetítése, valamint a hallgatók támogatása a tanulmányi életút során. A kurátori szerep sajátossága, hogy egyszerre van jelen benne az akadémiai környezet ismerete és a személyes, emberi kapcsolat.

A gyakorlatban a kurátor gyakran olyan helyzetekkel találkozik, amikor egy hallgató nem konkrét problémával fordul hozzá, hanem bizonytalansággal, kérdésekkel vagy általános elakadással. Ilyenkor a kurátor szerepe elsősorban orientáló és megtartó, nem pedig megoldó vagy döntéshozó.

2.1. Mit jelent a kurátori szerep a mindennapokban?

A kurátori munka a mindennapi gyakorlatban az alábbi elemekre épül:

- rendszeres, elérhető jelenlét a hallgatói csoport életében,
- nyitottság a hallgatók kérdéseire, jelzéseire,
- a tanulmányi renddel, határidőkkel és intézményi működéssel kapcsolatos alapvető eligazítás,
- annak felismerése, ha egy hallgató viselkedése, teljesítménye vagy kommunikációja változást mutat,
- szükség esetén a hallgató irányítása a megfelelő egyetemi szolgáltatások felé.

A kurátor nem egyedül dolgozik: tevékenysége az Egyetem egész támogató rendszerébe ágyazódik be, és szorosan kapcsolódik a tanszékek, a tanulmányi adminisztráció, valamint a hallgatói támogató szolgáltatások munkájához.

2.2. Ami nem a kurátor feladata

A kurátori szerep tisztázása szempontjából legalább ilyen fontos annak kimondása is, hogy mi nem tartozik a kurátor feladatkörébe. A kurátor:

- nem pszichológus és nem végez terápiás tevékenységet,
- nem szociális ügyintéző és nem dönt anyagi támogatásokról,
- nem ellenőrzi és nem értékeli a hallgatók személyes élethelyzetét,
- nem köteles minden problémára megoldást találni.

Amikor egy hallgató olyan nehézségekkel küzd, amelyek meghaladják a kurátori szerep kereteit, a legfontosabb feladat az, hogy a kurátor biztonságos módon továbbirányítsa őt a megfelelő egyetemi egységhez vagy szakemberhez.

2.3. A kurátor mint kapcsolódási pont

A kurátor kulcsszerepe abban áll, hogy kapcsolódási pontot képez a hallgatók és az Egyetem különböző támogató struktúrái között. Sok esetben már az is jelentős megtartó erővel bír, ha a hallgató azt tapasztalja, hogy van az intézményen belül egy olyan személy, akihez kérdésekkel fordulhat, és aki segít eligazodni a lehetőségek között.

Ez a kapcsolati szerep különösen fontos akkor, amikor a hallgató még nem tudja pontosan megfogalmazni a problémáját, vagy bizonytalan abban, hogy egyáltalán „indokolt-e” segítséget kérnie. A kurátor jelenléte ilyenkor hidat jelenthet az egyéni bizonytalanság és az intézményi támogatás között.

3. Mikor érdemes odafigyelni? – Tipikus hallgatói jelzések

A kurátori munka egyik legfontosabb, ugyanakkor legnehezebb eleme annak felismerése, hogy mikor van szükség fokozottabb odafigyelésre. A hallgatók ritkán jelzik egyértelműen, hogy nehézségeik vannak; az elakadások sokszor apró, egymást erősítő jelek formájában jelennek meg. Fontos hangsúlyozni, hogy egyetlen jel önmagában még nem feltétlenül utal problémára. A kurátori figyelem elsősorban a változásokra és a mintázatokra irányul: arra, ha egy hallgató viselkedése, teljesítménye vagy kommunikációja tartósan eltér a korábban megszokottól.

3.1. Tanulmányi jelzések

A tanulmányi előrehaladáshoz kapcsolódó jelek gyakran elsőként válnak láthatóvá. Ilyenek lehetnek például:

- rendszeresen elmaradó vagy késve teljesített feladatok,
- vizsgák halogatása, ismételt sikertelen vizsgakísérletek,
- órákról, szemináriumokról való indokolatlan hiányzás,
- hirtelen romló tanulmányi teljesítmény.

Ezek a jelzések önmagukban még nem magyarázzák a háttérben álló okokat, de jelezhetik, hogy a hallgató támogatásra szorulhat.

3.2. Kommunikációs és viselkedésbeli jelzések

A kurátorok gyakran a személyes vagy online kommunikáció során észlelik az első figyelmeztető jeleket. Ilyenek lehetnek:

- visszahúzódság, a kapcsolattartás megszakadása,
- szokatlanul rövid, elzárkózó vagy éppen túlzottan érzelmi hangvételű üzenetek,
- bizonytalanságot, túlterheltséget vagy kilátástalanságot sugalló megfogalmazások,
- a hallgató korábbi aktivitásához képest feltűnő passzivitás.

Ezek a jelek különösen fontosak lehetnek olyan időszakokban, amikor a hallgatók fokozott külső terhelésnek vannak kitéve.

3.3. Élethelyzeti és szociális jelzések

Előfordul, hogy a hallgató közvetlenül utal élethelyzeti nehézségekre, például:

- anyagi bizonytalanságra vagy munkavállalási kényszerre,
- lakhatási problémákra,
- családi terhek növekedésére,
- egészségi vagy mentális megterhelésre.

Gyakran ezek a jelzések csak mellékesen, egy-egy mondatban jelennek meg, mégis fontos kapaszkodót adhatnak annak felismeréséhez, hogy a hallgató számára a tanulmányok teljesítése átmenetileg nehezebbé vált.

3.4. A jelzések értelmezésének alapelvei

A kurátori odafigyelés nem diagnosztizálást jelent, hanem **érzékeny és nyitott észlelést**. Néhány alapelv, amely segítheti a jelzések értelmezését:

- a változás mindig fontosabb, mint az egyszeri eltérés,
- a hallgató szubjektív megélése legalább olyan lényeges, mint az objektív mutatók,
- a cél nem a következtetések levonása, hanem a kapcsolat fenntartása,
- a segítség felajánlása önmagában is támogató hatású lehet.

A következő fejezet arra fókuszál, hogyan lehet egy ilyen helyzetben megszólítani a hallgatót, úgy, hogy az ne legyen tolaakodó, ugyanakkor teret adjon a segítségkérésnek.

4. Hogyan szólítsuk meg a hallgatót? – Beszélgetési itiner / útmutató / vezérfonal

A kurátori szerep egyik legérzékenyebb eleme a hallgatók megszólítása olyan helyzetekben, amikor felmerülhet, hogy tanulmányi, élethelyzeti vagy mentális nehézségekkel küzdenek. A beszélgetés kezdeményezésének módja sok esetben meghatározza, hogy a hallgató megnyílik-e, elfogadja-e a támogatást, vagy inkább elzárkózik attól.

Ez a beszélgetési itiner / útmutató / vezérfonal nem kötelező forgatókönyv, hanem támpont, amely segíti a kurátorokat abban, hogy érzékenyen, a hallgató autonómiáját tiszteletben tartva tudjanak jelen lenni. A kurátori beszélgetés nem ellenőrzés, nem számonkérés és nem terápia, hanem kapcsolatteremtés. Célja annak megerősítése, hogy a hallgató nincs egyedül, és az Egyetemen belül többféle, egymást kiegészítő támogatási forma is elérhető.

4.1. A megszólítás alapelvei

A beszélgetés kezdeményezésekor az alábbi alapelvek segíthetik a bizalmi légkör kialakítását:

- önkéntesség: a hallgátónak mindig legyen lehetősége nemet mondani vagy későbbi időpontot kérni;
- nem stigmatizáló megközelítés: kerülni kell az olyan megfogalmazásokat, amelyek problémát, hiányosságot vagy „kockázatot” sugallnak;
- érdeklődő, nem feltételező hangnem: kérdezni érdemes, nem kijelenteni;
- diszkréció: a beszélgetés bizalmas jellegének hangsúlyozása már az elején fontos;
- rugalmasság: a beszélgetés történhet személyesen, online vagy akár rövid, informális formában is.

4.2. A beszélgetés kezdeményezése – lehetséges nyitómondatok

A megszólítás akkor a legeredményesebb, ha természetes módon illeszkedik a meglévő kapcsolathoz. Az alábbi példák iránymutatásként szolgálnak, nem kötelező formulák:

- „Szerettem volna rákérdezni, hogy mostanában hogy érzed magad az egyetemi haladásoddal kapcsolatban.”
- „Ha van kedved, szívesen beszélgetnék veled arról, hogy minden rendben van-e körülöttem mostanában.”
- „Sokan érzik most megterhelőnek ezt az időszakot, gondoltam, megkérdezem, nálad hogy alakulnak a dolgok.”
- „Nem kell semmi konkrét problémának lennie, csak szeretném jelezni, hogy elérhető vagyok, ha szükséged van rá.”

4.3. A beszélgetés során – mire érdemes figyelni?

A beszélgetés alatt a kurátor szerepe elsősorban figyelő és támogató jelenlét. Ennek része:

- teret adni annak, hogy a hallgató a saját szavaival fogalmazza meg a helyzetét;
- rövid visszajelzésekkel jelezni az odafigyelést („Értem, amit mondasz”, „Ez valóban nehéz lehet”);
- nem sietni a megoldások felé;
- elfogadni, ha a hallgató nem szeretne részletekbe menni.

Amennyiben a hallgató pszichés kimerültségről, tartós szorongásról, lehangoltságról vagy krízishelyzetről számol be, fontos jelezni, hogy ezekkel a nehézségekkel nem kell egyedül megküzdenie, és léteznek erre szakosodott támogatási formák az Egyetemen belül.

4.4. Továbbirányítás – a támogatási utak megnyitása

A kurátor szerepe nem a problémák megoldása, hanem a megfelelő segítséghez vezető út megnyitása. A továbbirányítás minden esetben felajánlásként történjen, tiszteletben tartva a hallgató döntését.

- ✓ **Pszichológiai Szakszolgálat** – amennyiben a hallgató mentális terheltségről, szorongásról, kimerültségről vagy elhúzódó lelki nehézségekről beszél, a Pszichológiai Szakszolgálat felé történő irányítás elsődleges lehetőség. A kurátor feladata ilyenkor annak hangsúlyozása, hogy a szolgáltatás bizalmas, elérhető, és a segítségkérés a hallgatói életút természetes része.
- ✓ **Egyházi és közösségi segítségnyújtás** – a Rákóczi Egyetemen jelen lévő történelmi egyházak ifjúsági és egyetemi közösségei sok hallgató számára jelentenek megtartó, befogadó közeget. Ezek nem helyettesítik a szakmai segítséget, ugyanakkor fontos közösségi és lelki támaszt nyújthatnak. A hallgató nyitottságától függően felajánlható például:
 - a FRIGY református ifjúsági közösség,
 - az Ortutay Elemér Görögkatolikus Szakkollégium közössége.

4.5. A kurátori szerep határai

Vannak helyzetek, amikor a kurátor számára is egyértelmű, hogy a felmerülő nehézség túlmutat a kurátori kereteken. Ilyenkor különösen fontos:

- felismerni a saját szerep határait;
- nem egyedül „vinni” a helyzetet;
- nem diagnosztizálni és nem terápiás szerepbe lépni;
- időben bevonni a megfelelő szakmai vagy intézményi egységeket.

A kurátor akkor jár el felelősen, ha figyelmesen jelen van, eligazít, és segít abban, hogy a hallgató eljusson a számára megfelelő támogatási formákhoz.

5. Gyakori hallgatói nehézségek – mikor, mire érdemes figyelni?

A kurátorok napi munkájuk során gyakran nem egyértelmű, „nagy” problémákkal találkoznak, hanem apróbb jelekkel, elakadásokkal vagy bizonytalan helyzetekkel. Ezek önmagukban nem feltétlenül utalnak súlyos nehézségre, együttesen vagy tartósan azonban lemorzsolódási kockázatot jelezhetnek.

Ez a fejezet abban nyújt segítséget, hogy a kurátorok felismerjék azokat a tipikus helyzeteket és visszatérő mintázatokat, amelyek esetében érdemes beszélgetést kezdeményezni, illetve – szükség esetén – további támogatási irányokat felajánlani.

5.1. Tanulmányi jellegű nehézségek

A tanulmányi problémák gyakran az elsők között jelennek meg, ugyanakkor nem mindig kizárólag tanulási okokra vezethetők vissza.

Figyelmeztető jelek lehetnek:

- rendszeres hiányzások vagy eltűnés az órákról,
- vizsgák halogatása, többszöri sikertelen vizsga,

- határidők elmulasztása, beadandók hiánya,
- bizonytalanság az elvárásokkal és követelményekkel kapcsolatban.

Ilyen esetekben a beszélgetés során érdemes óvatosan rákérdezni arra is, hogy a tanulmányi elakadások mögött nem állnak-e élethelyzeti, anyagi vagy mentális tényezők. A cél nem az okok részletes feltárása, hanem annak felmérése, hogy a hallgató tisztában van-e azzal, hová fordulhat segítségért.

5.2. Anyagi és élethelyzeti bizonytalanság

Az anyagi nehézségek sok esetben rejtve maradnak, mert a hallgatók nehezen beszélnek róluk, vagy természetesnek veszik az alkalmazkodást.

Gyakori jelzések lehetnek:

- túlzott munkavállalás a tanulmányok mellett,
- kollégiumi vagy lakhatási problémák,
- tartós fáradtság, kimerültség, időhiány,
- bizonytalanság a tanulmányok finanszírozásával kapcsolatban.

A kurátor szerepe ilyenkor elsősorban információs kapaszkodó nyújtása: felhívni a figyelmet a meglévő ösztöndíjakra, szociális támogatásokra, valamint eligazítást adni arról, hogy az Egyetemen belül hol kaphat a hallgató további tájékoztatást.

5.3. Mentális terhelés és pszichés nehézségek

A mentális kimerültség, szorongás vagy lehangoltság gyakran közvetetten jelenik meg, nem mindig explicit panaszként.

Figyelmeztető jelek lehetnek:

- visszahúzódás, motivációvesztés,
- tartós stresszről, alvásproblémákról való beszámoló,
- reménytelenség, kilátástalanság érzése,
- túlzott önkritika vagy leértékelő megfogalmazások.

Ezekben a helyzetekben különösen fontos, hogy a kurátor ne bagatellizálja a hallgató érzéseit, és világossá tegye: léteznek olyan egyetemi szolgáltatások, amelyek kifejezetten ezekre a nehézségekre kínálnak segítséget. A Pszichológiai Szakszolgálat felajánlása ilyenkor természetes és legitim lépés, amelyet érdemes a segítségkérés normalizálásával kísérni.

5.4. Közösségi elszigetelődés és kapcsolati nehézségek

A közösségi beágyazódás hiánya önmagában ritkán jelenik meg problémaként, mégis jelentős hatással lehet a hallgatói bennmaradásra.

Típusos jelek lehetnek:

- a hallgató nem vesz részt közösségi eseményeken,
- nincs kapcsolata kortársakkal vagy évfolyamtársakkal,
- magányról, kívülállóságról beszél,
- bizonytalan az egyetemhez való kötődése.

Ilyen esetekben a kurátor feladata elsősorban kapcsolódási lehetőségek felmutatása: hallgatói közösségek, hallgatói önkormányzati programok, valamint – a hallgató nyitottságától függően – egyházi vagy közösségi csoportok ajánlása.

5.5. Mikor érdemes továbblépni?

Fontos hangsúlyozni, hogy egyetlen jel önmagában még nem feltétlenül indokol beavatkozást. Ugyanakkor érdemes továbblépni, ha:

- több nehézség egyszerre van jelen,
- a problémák tartósan fennállnak,
- a hallgató kifejezetten segítséget kér,
- a kurátor bizonytalannak érzi saját szerepének határait.

Ilyen esetekben a továbbirányítás nem kudarc, hanem felelős kurátori döntés.

5.6. A kurátor szerepe ebben a folyamatban

A kurátor nem diagnosztizál, nem dönt és nem kezel problémákat. A szerepe abban áll, hogy:

- észlel,
- megszólít,
- informál,
- és utat mutat a megfelelő támogatási formák felé.

A kurátori munka értéke nem abban mérhető, hogy minden problémára megoldást ad, hanem abban, hogy kaput nyit a hallgató számára a megfelelő segítség felé, és hozzájárul ahhoz, hogy a hallgató ne maradjon egyedül a nehézségeivel.

6. Amit a kurátornak nem kell – és nem is szabad – csinálnia

(szerephatárok és biztonságos működés)

A kurátori munka egyik legnagyobb kihívása, hogy a személyes kapcsolat és a hallgatók iránti elkötelezettség miatt könnyen elmosódhatnak a szerephatárok. Ez a fejezet azt a célt szolgálja, hogy megerősítse a kurátorokat abban, mi az, ami nem az ő feladatuk, és mikor indokolt továbblépni vagy további segítséget bevonni.

6.1. A kurátor nem szakember-helyettes

Fontos egyértelművé tenni, hogy a kurátor:

- nem pszichológus,
- nem szociális munkás,
- nem jogi tanácsadó,
- nem tanulmányi döntéshozó.

Ennek megfelelően nem feladata:

- problémák diagnosztizálása,
- terápiás jellegű beszélgetések folytatása,
- krízishelyzetek egyedüli kezelése,
- fegyelmezés vagy számonkérés.

Amennyiben egy hallgató komoly mentális, életvezetési vagy anyagi nehézségekről számol be, ez nem a kurátor kudarcát jelenti, hanem annak felismerését, hogy a hallgatót megfelelő irányba szükséges továbbvezetni.

6.2. Nem kell minden kérdésre választ adni

Teljesen elfogadható – és szakmailag korrekt – az alábbi megfogalmazások használata:

- „Ebben nem vagyok biztos, de meg tudom mutatni, kihez érdemes fordulni.”
- „Erre nem én vagyok a legalkalmasabb, de segíték kapcsolatba lépni az illetékes egységgel.”
- „Ez már olyan kérdés, ahol fontos lenne szakember bevonása.”

A kurátori szerep nem az azonnali megoldásról szól, hanem a megfelelő irány kijelöléséről és a segítséghez vezető út megnyitásáról.

6.3. Mikor különösen fontos a továbbirányítás?

Különösen indokolt a továbblépés, ha:

- a hallgató mentális állapota aggodalomra ad okot,
- önértékelési, kilátástalansági vagy szorongásos jelek tartósan fennállnak,
- a hallgató kimondottan segítséget kér,
- a probléma egyértelműen túlmutat a tanulmányi kereteken,
- a kurátor bizonytalannak érzi saját kompetenciáját.

Ilyen helyzetekben elsődlegesen ajánlható:

- a Pszichológiai Szakszolgálat,
- szükség esetén a tanulmányi vagy szociális ügyekkel foglalkozó egyetemi egységek,
- a hallgató nyitottságától függően az egyházi vagy közösségi támogató csoportok.

6.4. A kurátor saját védelme is fontos

A túlzott érzelmi bevonódás hosszú távon a kurátor számára is megterhelő lehet. Ezért fontos:

- nem egyedül „vinni” nehéz eseteket,
- szükség esetén egyeztetni tanszéki kollégákkal vagy vezetőkkal,
- jelezni, ha egy helyzet túl soknak vagy kezelhetetlennek érződik.

A felelős kurátori működés része az is, hogy a kurátor felismeri és tiszteletben tartja saját határait.

6.5. Mit jelent a jól működő kurátori jelenlét?

Egy jól működő kurátori szerep:

- elérhető,
- figyelmes,
- tájékozott,
- ugyanakkor nem túlterhelt.

A kurátor akkor végzi jól a munkáját, ha a hallgató:

- tudja, hogy van kihez fordulnia,
- érzi, hogy nincs egyedül a nehézségeivel,
- és eljut a számára megfelelő támogatási formákhoz.

Záró gondolatok – a kurátori jelenlét értéke

A kurátori munka a Rákóczi Egyetemen nem látványos feladat, mégis meghatározó szerepet tölt be a hallgatók egyetemi életútjában. Sok esetben nem konkrét intézkedésekben vagy azonnali megoldásokban mutatkozik meg az értéke, hanem abban, hogy a hallgatók tudják: van olyan egyetemi szereplő, akihez kérdéseikkel, bizonytalanságaikkal vagy elakadásaikkal bizalommal fordulhatnak.

Ez a kiadvány nem új feladatokat kíván a kurátorokra hárítani, hanem azt a célt szolgálja, hogy megerősítse és támogassa a már meglévő kurátori szerepet. Segítséget nyújt az eligazodásban, a megszólítás érzékeny módjaiban, a tipikus hallgatói nehézségek felismerésében, valamint a megfelelő továbbirányítás lehetőségeiben.

A jól működő kurátori jelenlét nem a problémák „megoldásáról” szól, hanem arról, hogy a hallgatók ne maradjanak egyedül. Arról, hogy időben találkozzanak információval, támogatással és odafigyeléssel, még mielőtt a nehézségek elmélyülnének vagy elszigetelődnének.

A Rákóczi Egyetem kurátori rendszere akkor tud igazán jól működni, ha a kurátorok is biztonságban érzik magukat a szerepükben: tisztában vannak a feladataikkal, a határaikkal, és tudják, hogy az Egyetem egész támogató hálózata mögöttük áll. Ez a kiadvány ehhez kíván hozzájárulni – egy közös, egységes szemlélet és gyakorlat megerősítésével.